

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือจำนวน 400 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบบังเอิญ ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่าผู้บริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริโภคเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 4 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.5 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 51.8 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.8 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนคิดเป็นร้อยละ 33.5 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.5 และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.8

5.1.2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ

ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมที่มีผลต่อการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่าร้านอาหารพื้นเมืองที่ผู้บริโภคนิยมไปบริโภคมากที่สุด คือ ร้านอาหารร้อนบ้านสวน คิดเป็นร้อยละ 36.63 บุคคลที่มักบริโภคอาหารพื้นเมืองร่วมกันมากที่สุด คือ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 39.80 โอกาสที่นิยมบริโภคอาหารพื้นเมืองมากที่สุดคือ โอกาสพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 35.70 ส่วนเหตุผลในการบริโภคอาหารพื้นเมืองมากที่สุด คือ ชื่นชอบในรสชาติอาหาร คิดเป็นร้อยละ 32.13 ประเภทอาหารพื้นเมืองที่นิยมบริโภคมากที่สุด คือ น้ำพริก คิดเป็นร้อยละ 27.87 และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารพื้นเมืองต่อครั้งของผู้บริโภคมากที่สุด คือ ระหว่าง 1,000-2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.8

5.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ

จากการศึกษาปัจจัยที่อิทธิพลในการบริโภค แยกเป็นปัจจัยประเภทต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ จากการศึกษาปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องความสดและคุณภาพของอาหาร ความสะอาดของอาหาร และอาหารมีรสชาติอร่อย

ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านราคาที่มีอิทธิพลการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องการไม่คิดค่าบริการหรือคิดไม่แพงเมื่อใช้บริการอื่นๆเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ อาหารมีราคาที่เหมาะสมคุณภาพอาหารและร้านอาหาร

ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านบุคคลที่มีอิทธิพลการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องพนักงานคิดเงิน ได้อย่างถูกต้อง เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ พนักงานมีความสุภาพ มีน้ำใจและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านกระบวนการที่มีอิทธิพลการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่อง การได้รับอาหารอย่างถูกต้องตามรายการที่สั่ง และ ได้รับอาหารอย่างรวดเร็วตามรายการที่สั่ง

ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพที่มีอิทธิพลการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่อง สถานที่ให้บริการมีความสะอาด ชื่อเสียงของร้านอาหาร เป็นร้านที่เปิดให้บริการมานาน รวมทั้งชื่อร้านและลักษณะของร้านจำได้ง่าย

5.1.4 ระดับความพึงพอใจในการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ

ผู้บริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือให้ความพึงพอใจในด้านด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 4.26, 4.23, 4.26, 4.28 และ 4.29 ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ จากการศึกษาปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องความสดและคุณภาพของอาหาร ดังนั้น ผู้ประกอบการร้านอาหารพื้นเมืองควรเลือกวัตถุดิบที่มีความสด ใหม่ ในการปรุงอาหาร และปรุงอาหารให้มีความอร่อยแบบดั้งเดิม เนื่องจากผู้บริโภคต้องการบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือที่มีรสชาติอร่อยจากต้นตำรับที่แท้จริง นอกจากนี้ ร้านอาหารควรเข้มงวดในการใช้บรรจุภัณฑ์ที่สะอาดอยู่เสมอและถ้าหากบรรจุภัณฑ์มีสีฉูดฉาดสวยงาม ย่อมทำให้ผู้บริโภคมีความสุขกับมื้ออาหารมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านราคาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องการไม่คิดค่าบริการหรือคิดไม่แพงเมื่อใช้บริการอื่นๆ ดังนั้น ทางร้านอาหารพื้นเมืองไม่ควรคิดค่าบริการเมื่อผู้บริโภคชำระเงินด้านบัตรเครดิต เพราะผู้บริโภคส่วนใหญ่มักจะมีความรู้สึกที่ดีหากพวกเขาไม่ต้องจ่ายในส่วนนี้ และเจ้าของร้านอาหารควรตั้งราคาอาหารให้เหมาะสมกับร้านอาหารและไม่สูงจนเกินไป เช่น หากร้านอาหารตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งผู้บริโภคมาได้ไม่สูงมากนัก ในระดับราคาเดียวกัน เจ้าของร้านอาจจะเพิ่มปริมาณอาหารให้มากขึ้น หรือปริมาณอาหารเท่ากันแต่ลดราคาลง

ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องพนักงานมีความสุข มีน้ำใจและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากผู้บริโภคมารับประทานอาหาร ย่อมต้องการความสะดวกสบายจากพนักงานในร้านอาหาร และจัดอบรมในเรื่องของความปลอดภัยในการให้บริการ เพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้บริโภค

ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่อง การได้รับอาหารอย่างถูกต้องตามรายการที่สั่ง เพราะผู้บริโภคย่อมคาดหวังที่จะได้รับอาหารอย่างถูกต้องและรวดเร็ว ดังนั้น เจ้าของร้านควรฝึกอบรมพนักงานในด้านความรวดเร็วในกระบวนการการดำเนินงาน

ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่อง สถานที่ให้บริการมีความสะอาด ดังนั้น พนักงานควรดูแลรักษาความสะอาดทั้งด้านสถานที่ รวมไปถึงภาชนะและอุปกรณ์ต่างๆ ให้สะอาดอยู่เสมอ เพราะความสะอาดส่งผลต่อชื่อเสียงของร้านอาหารได้

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาค้างนี้ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในร้านอาหารพื้นเมืองที่อาจเก็บแบบสอบถามได้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากเจ้าของร้านอาหารบางร้านไม่อนุญาตให้เข้าไปเก็บแบบสอบถามได้ เพราะฉะนั้น ผลการศึกษาที่ได้ออกมาไม่ครอบคลุมทุกร้านที่ระบุไว้ในข้างต้น นอกจากนี้ การเก็บแบบสอบถามในร้านอาหารพื้นเมืองในช่วงอาหารมื้อเย็น อาจไม่ได้รับผลที่เป็นความจริงเท่าที่ควร เพราะผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ไม่ให้ความร่วมมือเนื่องจากภายในร้านอาหารมีแสงไฟที่ไม่สว่างมากนัก ประกอบกับแบบสอบถามมีตัวอักษรขนาดเล็ก จึงถูกปฏิเสธการตอบแบบสอบถามจากผู้บริโภคกลุ่มนี้ได้ง่าย ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามควรเก็บแบบสอบถามในช่วงกลางวันร้านเปิดให้บริการ และปรับขนาดตัวอักษรให้พอเหมาะกับทุกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น